

เทศน์เช้า วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๕๙

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรม ตั้งใจฟังธรรมนะ เมื่อวานวันสงกรานต์ใช่ไหม วันนี้วันผู้สูงอายุ แล้ววันนี้เป็นวันพระด้วย วันผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุ เรายังมา รัตติกาล ผู้ผ่านราตรีมามาก ผู้มีประสบการณ์มามาก

ฉะนั้น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนนะ เวลาเข้าขึ้นมา เรายังตื่นขึ้นมาได้ เรายังมีชีวิตอยู่ไง ชีวิตนี้สำคัญมาก เรายังตื่นมา เรายังมีชีวิตอยู่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนนะ สอนถึงว่า ให้หายใจเข้านี้พุท หายใจออกนี้โก โลมหายใจ คิดถึงความตายตลอดเวลา ถ้าคิดถึงความตายตลอดเวลาละ คนเราไม่ประมาทไป

ถ้าคนมันประมาท วันสงกรานต์เขาจะไปเยี่ยมครอบครัว ด้วยความประมาทเดินเล่อของเขา ตายเกือบ ๒๐๐ แล้ว มันเศร้า นี่ด้วยความประมาทไป แล้วคนที่เสียชีวิตไปแรงงานทั้งนั้นนะ เป็นหัวหน้าครอบครัวทั้งนั้นนะ เป็นหลักของครอบครัวทั้งนั้นนะ แล้วด้วยความประมาทไป

เรากลับไปใช่ไหม เราจะกลับไปเยี่ยมพ่อแม่ เราจะกลับไปเพราะกตัญญูทวดเวตี มีความคิดดีๆ ทั้งนั้นเลยละ แต่มันรื่นเริงไง เวลามันสนุกครึกครื้นของมันไง มันขาดสติมันไป

นี่ก็เหมือนกัน วันผู้สูงอายุๆ คนที่สูงอายุขึ้นมา เขาสูงอายุมาเพราะเหตุใดละ เขาสูงอายุมา เขามีสติปัญญาของเขา เขาดูแลชีวิตของเขา ถ้าเขาดูแลชีวิตของเขาเพื่อประโยชน์กับเขาไป

ดูสิ เวลาตอนนี้หน้าแล้ง เวลาหน้าแล้งขึ้นมาก็แล้งเต็มที่แล้ว เวลาฝนตก ฝนตกก็น้ำท่วมเต็มที่แล้ว มัชฌิมาปฏิปทา ความพอดีของมัน ความพอดีของมันนะ ความพอดี เรายากได้ ความพอดีไป

ดูสิ เวลาเราเดินทาง เขาจะไปทางเครื่องบิน ตอนนี้แบบว่าโลว์คอสต์ราคามันถูก ถ้าไปทางน้ำมันก็ซึกซ้าใช่ไหม ถ้าไปทางบก ถนนหนทาง ถนนหนทางถ้าเขาบำรุงรักษา มีคนดูแลรักษา การคมนาคมมันจะสะดวกใช่ไหม ถนนหนทางก็ปล่อยให้มันเป็นหลุมเป็นบ่อ ไม่มีใครดูแลมันเลย ไร่เราจะไปไหนเราก็ไปด้วยปัญญาของเรา เห็นไหม

มัชฌิมาปฏิปทา ความพอดี ความพอดี มันพอดีตรงไหนละ ถ้ามันพอดี พอดีกับชีวิตของเราไหม ถ้าชีวิตของเรา สิ่งที่เกิดขึ้นมา ใครเป็นคนดูแลมัน มนุษย์ทั้งนั้นนะ คนมีน้ำใจ คนมีน้ำใจ

คูสิ คนมีน้ำใจเขาปลูกต้นไม้คนเดียวทั้งประเทศเลย เขาทำของเขา ทำของเขาอยู่คนเดียว จนคนเห็นเขาทำคุณงามความดี เชื้อใจเขาแล้วไปทำกับเขา

ไฉนก็เหมือนกัน เรามีน้ำใจกับคน น้ำใจของเรา เราอยู่ร่วมโลกเดียวกัน เวลามาศาลาก็ศาลาเดียวกัน เรามีน้ำใจต่อกัน น้ำใจต่อกันนะ ไฉน มั่นก็อยากสะดวกสบายทั้งนั้นแหละ ใ้ความสะดวกสบายมันเรื่องของกิเลสตัดหาความทะยานอยาก เห็นใหม่ เราเสียสละให้เขา เสียสละให้เขา เรามีน้ำใจใจ คำว่า “น้ำใจ” นี้สำคัญมาก สำคัญนะ ถ้ามีน้ำใจต่อเขา จิตใจเป็นสาธารณะ มันความเห็นต่าง ความเห็นต่างได้

นี่เราไม่ใช่ความเห็นต่างของใครเลย ใครจะมาอย่างไรก็เรื่องของเขา ของเราคนเดียวมันก็ขวางโลกไปทั่ว ถ้าขวางโลก

คูสิ ธรรมชาติของหลวงตา เวลาท่านประพฤติปฏิบัติของท่านไป ท่านละกามราคะไปแล้ว ท่านบอกว่า เรือนว่าง แต่มีคนอยู่ เรือนมันว่าง ว่างหมดเลย ทุกอย่างว่างหมด แต่ใ้เราไปขวาง อยู่ นั่นนะ ถ้าขวางอยู่นั้นแล้วเราจะออกอย่างไรละ

ถ้าเรือนว่างยังมีคนอยู่นั้นคนที่มึสติสัมปชัญญะ ถ้ามันเริ่มขึ้นไปมันจะอรหัตตมรรค ขึ้นมาอรหัตตผล อรหัตตมรรคเพราะอะไร อรหัตตมรรคเพราะมีสติปัญญาขึ้นมา มันถึงเห็นว่าเราไปขวางอยู่ในเรือนว่างนั้น แต่ถ้าเราไม่มีสติปัญญานะ มันก็ปฏิญาณขึ้นไปว่ามันเป็นคนสำคัญ มันเป็นคนมีอำนาจวาสนาใจ ถ้ามีอำนาจวาสนา นั้นนะประมาท เห็นใหม่

เกือบ ๒๐๐ ศพแล้ว ๗ วันอันตราย นี้ด้วยความประมาท แต่คนมีเวรมีกรรม เราไม่ได้ประมาทเลย เราขับรถของเราด้วยสติพร้อมนะ เขามาจากไหน เขาข้ามเลนมาสองเลนสามเลน มาชนเราตุ้มเลยนะ เวลามันถึงวาระของมัน ถ้ามันถึงวาระของมัน เราต้องมีสติปัญญาของเรา ถ้าเรามีสติปัญญาของเรา เราก็หลบหลีกของเรา ต้องหลบหลีกของเรา เห็นใหม่

กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่างๆ กัน เวลาเมื่อมีกรรมต่อกัน คำว่า “มีกรรมต่อกัน” เขามีของเขา แต่เราไม่มีกับเขา เวลาธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โลกธรรม ๘ มี ลามเสื่อมลามก มียศเสื่อมยศ สรรเสริญนินทาทั้งนั้นนะ ใครจะพูดอย่างไรมันเรื่องของเขา แต่ถ้าจิตใจของเรา ถ้าจิตใจของเรานะ เรามีสติมีปัญญา เราศึกษาธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนพระนะ เวลาพระไป ไปอุตงค์ ไปต่างๆ ไปประสบต่างๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเลย “ภิกษุทั้งหลาย ถ้าเธอโดนโลกธรรมรุนแรง คือคนที่เขาถากถางเธอ เธอจงดูเราเป็นตัวอย่าง”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดานะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดาเผยแผ่ไป เจ้าลัทธิต่างๆ เขามีลาภสักการะของเขา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรมไปด้วยสัจจะด้วยความจริงนะ

คนแต่โบราณกราบภูเขา กราบดวงอาทิตย์ กราบไฟ กราบต่างๆ เพราะว่าเขาไม่มีที่พึ่งของเขา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “สิ่งนั้นเราไม่ให้กราบนะ ให้เวลาคนเราตายไป ให้ทำคุณงามความดีถึงกัน ทำคุณงามความดีถึงกัน” เห็นไหม จิตสูจิต จิต ความระลึกถึงมันจะระลึกถึงกัน

แต่คนโบราณเขากราบอะไร เขากราบพระอาทิตย์ เขากราบภูเขา กราบไฟ เขากราบต่างๆ กราบต่างๆ เพราะอะไร เพราะเขาไม่มีที่พึ่ง

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาไปได้แย้ง ได้แย้งก็ได้แย้งด้วยเหตุผลอย่างนี้ ถ้าได้แย้งด้วยเหตุผล ด้วยสัจจะด้วยความจริง นี่เวลาเผยแผ่ไปๆ จนด้วยเหตุผลทั้งนั้นนะ เวลาพราหมณ์เขาอาบน้ำ อาบน้ำเขาบอกล้างบาปๆ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า เราก็ล้างบาป แต่เราไม่ล้างบาปอย่างนี้ เราล้างบาปของเราด้วยศีล ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญาของเรา เวลาเขากราบทิศๆ เขาก็กราบเหมือนกัน แต่เราไม่กราบแบบนี้ เขากราบทิศเบื้องบนที่เป็นครูบาอาจารย์ของเรา ทิศเบื้องหน้าคือพ่อแม่ของเรา ทิศเบื้องซ้ายเบื้องขวาเราบริหารจัดการของเรา เออ! เขาก็กราบทิศเหมือนกัน แต่ไม่กราบแบบนี้

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเผยแผ่ธรรมอย่างนั้น เขามีการโต้แย้งมหาศาล เพราะลาภสักการะของเขา ถ้ามีความเชื่อถือมีความศรัทธาที่เหนืงขึ้นมามันก็เกิดลาภสักการะของเขาใช่ไหม เวลาเขาเสื่อมลาภขึ้นมา เข่าจ้งคนมาฆ่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เขาจ้ง จ้งให้นายธนูมายิง แล้วก็จ้งนายธนูไปฆ่าคนที่ไปยิงพระพุทธรเจ้า เขาทำของเขาทุกๆ ปัญหา

นี่ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาสอนใจ “ถ้าเธอโดนโลกธรรมเบียดเบียน คือว่าไปที่ไหนเขาตีฉิ่นนินทา เขารังแก เขาเบียดเบียนนะ ให้ดูเราเป็นตัวอย่าง ให้ดูองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นตัวอย่าง”

เราจะบอกว่า พวกเราเคารพศรัทธากันขนาดไหน พวกเราเคารพศรัทธาขนาดไหน ขนาดที่ว่าในชีวิตของท่าน ท่านยังเจอประสบการณ์อย่างนั้น ทั้งๆ ที่ท่านเป็นพระพุทธรเจ้า นะ คำว่า “เป็นพระพุทธรเจ้า” มีฤทธิ์มีเดช มีทุกอย่างเลย

เวลาเศรษฐกิจในสมัยพุทธกาลเขาเห็นความแปลกหลว เขาว่าคงไม่มีหรือกพระอรหันต์นะ เขาก็เลยไปได้ไม้จันทน์มา แกะไม้จันทน์ไว้แล้วก็เอาไม้ไฟ ๒ ลำต่อขึ้นไป ถ้าใครเป็นพระอรหันต์ ให้เหาะขึ้นไปเอา

ไอ้พวกเดียรถีย์มาเขาก็เตียมกันมาเลยนะ พอหัวหน้าที่ทำจะเหาะนะ ไอ้ลูกน้องบอก “ไม่ต้องหรือก แหม! ของแค่นี้ ไม่ต้องหรือก” คือมันเหาะไม่ได้ พอมันเหาะไม่ได้ขึ้นมา เศรษฐินั้น เขาก็ทุกข์ใจ “หมดแล้วแหละ ครูบาอาจารย์ที่เป็นครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงหมดแล้วแหละ สัจธรรมที่ว่ามรรคผลมันมี มันคงไม่มีแล้วแหละ” เขาก็น้อยใจของเขา

พระโมคคัลลานะกับลูกศิษย์เดินบิณฑบาตผ่านไปผ่านมาทุกวันนะ พระโมคคัลลานะ บอกลูกศิษย์เหาะขึ้นไปเอาสิ ลูกศิษย์พระโมคคัลลานะบอกพระโมคคัลลานะเหาะขึ้นไปเอาสิ ต่างคนต่างเกียกกันให้เหาะขึ้นไปเอา เหาะขึ้นไปเพื่ออะไร เหาะขึ้นไปเพื่อถนอมน้ำใจเศรษฐินั้น ถนอมน้ำใจของคนดี คนดีเขาอยากไผ่ดี เขาอยากหาของจริง แต่เขาไม่เชื่อใจว่าสิ่งไหนจะเป็นจริงหรือไม่เป็นจริงง ไอ้พวกที่ขี้ไม้มันก็มาทำท่าว่าจะเหาะๆ แล้วมันก็เตียมกันมาว่า “ไม่ต้องเหาะหรือก ของแค่นี้เองให้เขาเอาลงมาให้” พูดยังไรเขาก็ไม่เอาลงมาให้

สุดท้ายแล้วลูกศิษย์พระโมคคัลลานะเหาะขึ้นไปฉวยบาตรนั้นแล้ววน ๓ รอบ ตั้งแต่นั้นมานะ เวลาเขาจะใส่บาตร ใส่บาตรเขาไม่ใส่ให้หรือก เขาบอกต้องเหาะให้ดูก่อน ร้าลือไปถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงห้ามง ห้ามไม่ให้ทำ ทำอย่างนี้ไม่ให้ทำ เพราะมันไม่ใช่อริยสัจ เราสอนกันเรื่องทุกข์ เรื่องสมุทัย นิโรธ มรรค สอนกัน ผู้ที่รัตตัญ ในหัวใจของเรานะมันมีสิ่งใด

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง ทุกข์เกิดขึ้น ทุกข์ตั้งอยู่ แล้วทุกข์ดับไป ความที่มันจะดับไป มันดับไปด้วยสติด้วยปัญญาของคน เราฝึกหัดหัวใจของเราง

ถ้าเราเป็นชาวพุทธ ชาวพุทธนะ บอกว่า ทำบุญกับพระอรหันต์แล้วจะได้บุญมหาศาลเลย แล้วชาวพุทธเราก้ทำบุญกับพระอรหันต์ หลวงตาก็เป็นพระอรหันต์ คนทำบุญกับพระอรหันต์มหาศาลเลย แล้วทำไมเราไม่ร่ำรวยเห็นอยู่ยุโรป เห็นฝรั่ง เห็นหมดเลย เพราะศาสนาพุทธนี้เป็นศาสนาแห่งมีฤทธิ์มีเดช

นี่ง เราก้คิดไปนั่นง แต่เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันย้อนกลับมาที่นั่นง ย้อนกลับมาในหัวใจของเรานะ อตุตา หิ อตุตโน นาโต ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน บุคคลคนใดทำหัวใจของเราไว้ในอำนาจของเราได้แล้ว มันมั่นคงของมัน แล้วมันเป็นที่พึ่งอาศัยของเขาได้ นี่สัจจะมันอยู่ที่นี้

ถ้าสัจจะมันอยู่ที่นี้ เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเรื่องฤทธิ์ๆ ท่านบอกว่า ถ้าจะเรื่องฤทธิ์ จะโชว์ฤทธิ์กันนะ ให้บันลือสีหนาท ให้ธรรมะเป็นทาน ให้ปัญญากับเขา ให้ปัญญากับเขา สิ่งใดที่มันเศร้าหมอง สิ่งใดที่มันขุ่นเคืองในหัวใจ ถ้ามีปัญญา มันจะสำรวจ มันจะคายของมันออก ให้ปัญญากับเขา นี่ให้ธรรมะเป็นทานๆ ปัญญากับเขา ให้สติปัญญากับเขา ให้น้ำใจกันนะ เรามีน้ำใจต่อกัน เรามาแล้วเรามีน้ำใจต่อกัน เราทำสิ่งใดต่อกัน วันผู้สูงอายุๆ มัชฌิมาปฏิปทา ให้มันสมดุคที่นี้แล้ว ผู้ที่จะให้น้ำใจต่อเขามันต้องเห็นว่าเป็นเพราะอะไร

เวลาเขาให้กัน คุณให้ทานๆ เวลาให้ทานขึ้นมา เราหามาเกือบเป็นเกือบตาย ของของเรา เสียสละทานไปทำไม

เสียสละทานไปก็เพื่อหัวใจนี้ไง ใจวัตถุเก็บไว้ที่ไหนมันก็ล้นฟ้า ไปดูในโกดังสินค้าสิ มันล้นเต็มโกดังเลย มันไม่มีใครไปเอา ไปไหนมา มันก็กองอยู่เนิ่นๆ เดี่ยวมันก็หมดอายุ เดี่ยวเขาก็โยนทิ้ง

แต่ผู้ที่มีเจตนา มีศรัทธา มีความเชื่อของเขา เขาแสวงหาสิ่งนั้นมา เขาหามาด้วยน้ำพักน้ำแรงของเขา เขาไม่เสียสละของเขา เขาเสียสละวัตถุนั้นไปเพื่อหัวใจของเขา เพราะหัวใจของเขามีคุณค่ามากกว่าวัตถุนั้น

วัตถุนั้น คุณสิ คนทุกข์คนจนมา เราก็เหนื่อยเนื้อดำใจว่าเราไม่มีสิ่งใดเพื่อสละทาน เศรษฐีกุฎุมพีเขาทำของเขา ทานของเขาต้องประณีต ทานของเขาต้องวิเศษ ทานของเขาเพราะอะไร เพราะจิตใจเขาสูงส่ง เขาสละของเขา สุดท้ายแล้วเสียสละวัตถุอย่างนั้นเพื่ออะไร ก็เพื่อหัวใจดวงนั้นไง หัวใจดวงนั้นนะ หัวใจทุกข์ๆ ยากๆ หัวใจที่มันเจ็บช้ำน้ำใจอยู่เนิ่นๆ มันจะออกทางไหน ทางออกของมันอยู่ที่ไหน ทางออกของความทุกข์มันอยู่ที่ไหน ทางออกของความทุกข์เรา

ไอ้ที่บุญกุศลๆ เขาเรียกบุญนะ บุญนี้เป็นบุญกิริยาวัตถุ กิริยาวัตถุมันเป็นอามิสไง สิ่งที่เป็นอามิส มีบุญมีคุณขนาดไหน คุณสิ พระโมคคัลลานะเหาะขึ้นไป เหาะขึ้นไปเขาก็เห็นเขาก็รู้นั้นนะ เหาะขึ้นไปเขาก็เห็น เขาทำอะไรต่อล่ะ

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “เอหิภิกขุ เธอจงเป็นภิกษุมาเถิด” ถ้าเป็นพระอรหันต์ ถ้ายังไม่เป็นพระอรหันต์ “เธอจงเป็นภิกษุมาเถิด เพื่อประพฤติปฏิบัติให้ถึงที่สุดแห่งทุกข์”

ถึงที่สุดแห่งทุกข์ พระพุทธศาสนาสอนที่นี้ไง แก่นของศาสนามันอยู่ที่นี้ แต่มันก็ต้องมีประเพณีวัฒนธรรม เห็นไหม เราสอนเด็กน้อย เด็กน้อยเข้ามาก็ต้องมีระดับของทาน มีระดับของศีล มีระดับของภาวนาใช่ไหม ระดับของภาวนา เราเห็นน้ำใจกัน ด้วยสัปปายะ ๔ คนที่

มีปฏิญญาจะเสมอกัน เรามีการแสวงหาแบบเดียวกัน เราจะไม่ล่วงกัน เราจะดูแลกัน ไม่กระทบกระทั่งกัน ต่างคนต่างทำความสงบระงับ ถ้ามีความสงบระงับ กายวิเวก เพื่อเข้าไปสู่จิตวิเวก ถ้ากายมันไม่วิเวก เบียดเบียนกัน จิตมันจะวิเวกได้อย่างไร กายมันวิเวกอยู่ แต่จิตมันไม่วิเวก จิตมันดิ้นรนอยู่นี้ โคนกระทบกระทั่งกันอยู่นี้ แต่ถ้ากายวิเวกกับจิตวิเวก ถ้าจิตวิเวกแล้ว จิตวิเวก ถ้ามีสติปัญญา มีครูบาอาจารย์ที่เป็นความจริงสอนให้ เป็นสัมมาสมาธิ

ถ้าสัมมาสมาธิ เอกัคคตารมณํ จิตตั้งมั่นๆ จิตไม่หวั่นไหว จิตตั้งมั่น จิตตั้งมั่นนี้เป็นสัมมาสมาธิ ยกสัมมาสมาธิขึ้นสู่สติปัฏฐาน ๔ สัมมาสมาธิเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง จะเป็นสติปัฏฐาน ๔ สติปัฏฐาน ๔ มรรค ๔ ผล ๔ มรรค ๔ ผล ๔ นี้อัตตสมบัติ

คุณิ เวลามาติโยมร่ำรวยมหาศาลมีเงินมีทองเป็นเศรษฐีโลก เวลาครูบาอาจารย์ของเรา เศรษฐีธรรม หลวงตาท่านชื่นชมหลวงปู่ลีมากกว่าเศรษฐีธรรมๆ เพราะใจท่านเป็นธรรม ธรรมทั้งแท่ง ธรรมทั้งแท่ง เศรษฐีธรรม เขาวัดกันที่ไหนล่ะ

เขาวัดกันว่า อุตตา หิ อุตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ถ้าเป็นเศรษฐีธรรมจริงมันต้องสงบ มันต้องระงับ มันต้องมีความสุขจริงๆ จากคุณธรรมอันนั้น นี้วิหารธรรม วิหารธรรมไง คนที่มีคุณธรรมในหัวใจมันจะมีวิหารธรรม มันมีความสุข วิมุตติสุข ถ้ามันเป็นพระอรหันต์มันเกิดวิมุตติสุข สุขอันนั้นสุขแท้ๆ นะ สุขที่ไม่เจือด้วยอามิส สุขที่ไม่เจือไปด้วยโลกธรรม ๘ สุขที่ไม่ต้องให้ใครมานับถือ ไม่ต้องให้ใครมาเชื่อฟัง มันมีความสุขในตัวของมันเอง นี่ไง ถ้ามันเป็นความจริงแก่นของศาสนา แก่นของศาสนามันอยู่ที่นี้ไง

ถ้าแก่นของศาสนาอยู่ที่นี้ แล้วแก่นของศาสนา ครูบาอาจารย์ท่านมีแก่นของศาสนา ถ้ามีแก่นของศาสนาก็อยู่เฉพาะแก่นของศาสนา มาอยู่กับประชาชนทำไมล่ะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้ว แรงปรารถนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคืออะไรล่ะ คือว่ารู้สัตว์ชนสัตว์ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่า การได้พระอรหันต์มา ๖๐ องค์ รวมทั้งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “เธอทั้งหลายพ้นจากบ่วงที่เป็นโลก” คือชื่อเสียงกิตติศัพท์กิตติคุณ ลาภสักการะ การสรรเสริญนินทา “เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลก” โลกนี้ไม่มีอำนาจเหนือกับใจดวงนี้ “และพ้นจากบ่วงที่เป็นทิพย์” เทวดา อินทร์ พรหม สิ่งที่เป็นทิพย์สมบัตินี้ะ พ้นไป

“เธอพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและบ่วงที่เป็นทิพย์ เธอจงไปอย่าข้องกัน โลกนี้เราร้อนนัก โลกนี้เราร้อนนัก”

โลกคืออะไร โลกคือหมู่มืด โลกคือโลกทัศน์ โลกคือจิตของเรา ใ้อโลกข้างนอกมันแปรสภาพของมันไปธรรมชาติของมันนะ ไม่มีมนุษย์ ไม่มีคนในโลกมันก็อยู่ของมันได้ มันปรับสภาพของมันได้ แต่ถ้ามนุษย์ไม่มีโลกสิ มนุษย์อยู่ไม่ได้ มนุษย์ไม่มีอาหารอยู่ไม่ได้

โลกนี้เราร้อนนัก โลกนี้เราร้อนนัก ในดวงใจทุกดวงใจเราร้อนนัก ในดวงใจทุกดวงใจเราร้อนนัก

แล้ววันนี้วันผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุ วันผู้สูงอายุเราก็เคารพบูชากัน แล้ววันนี้เป็นวันพระด้วย ถ้าวันพระ รัตตัญญู เรามีสติปัญญาของเรา เรายกษาหัวใจของเรา นี่ฟังธรรม เห็นไหม เวลาโยมแสวงหามาเป็นปัจจัยเครื่องอาศัย ปัจจัยเครื่องอาศัยนี้เสียสละ เสียสละ ปฏิภาห ผู้ให้ ได้มาด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ ขณะที่ให้ เรามีศรัทธามีความเชื่อ เราถึงดินรนกันมาไง เราดิ้นรนกันมา แสวงหามาเพื่อเสียสละ เสียสละแล้วเขาใช้ประโยชน์เต็มเม็ดเต็มหน่วย พอใจ ปฏิภาห ผู้ให้ ผู้รับรับแล้วด้วยศีล ด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ รับแล้วใช้สอยประโยชน์นั้น ใช้สอยประโยชน์นั้นเพื่อประโยชน์นะ ปฏิภาห เราดิ้นรนกันมา เราดิ้นรนกันมาไง เพื่อพัฒนาหัวใจของเราไง นี่ ไง พระพุทธศาสนา

ศาสนามีรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ไง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นรัตนตรัย เป็นแก้วสารพัดนึก สารพัดนึก ถ้าโยมระดับของท่านก็ได้ของท่าน ถ้าพูดถึงผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเขาหาคนชี้ทาง เขาหาคนบอกทางไ

แล้วคนชี้ทาง คนบอกทาง จะไปทางเครื่องบินใช่ไหม ถ้าเครื่องบิน ถึงเวลาจะไปทางลัด ทางลัดจะไปไวๆ กันใช่ไหม แล้วถ้าเวลาไปแล้วเครื่องยนต์มันขัดของมันก็ตกตายหมดไ ถ้าไปทางเรือ ทางเรือก็ช้าเหลือเกิน ถ้าจะไปทางถนน ไปทางคมนาคม มันก็ต้องขวนขวายไ ถ้าเราไม่มีรถ เราก็ต้องเดินไป ถ้าทางของใคร มัคโค ทางอันเอกไ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราท่านถางทางไว้ ท่านวางข้อวัตรปฏิบัติไว้เป็นหนทาง หนทางของใคร หนทางของจิตไ จิตมันจะก้าวเดินไปอย่างไร

ในสโมสรสันนิบาตทุกดวงใจว่าแห่ ทุกคนที่เกิดมามีกิเลส ทุกคนที่เกิดมามีอวิชชา มีความไม่รู้จักตนเอง แล้วทางอันเอก มัคโคอยู่ที่ไหน ทางอันเอก มาวัดมาวาเพื่อมาหาทางอันเอกไ เพื่อหาทางออกของใจไ ให้ใจนี้มีช่องทางออกไ หัวใจดวงนี้ที่มันทึบมันยาก พระพุทธศาสนาหาทางออกไให้ได้ ถ้าหาทางออกไให้ได้ หาทางออกมันต้องมีสติปัญญา ต้องตั้งใจ ต้องตั้งสติ แล้วเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาเพื่อค้นคว้าหาตนเองไ อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตนไ

สิ่งนี้เวลาเด็กน้อยมาวัดมาวาก็มาเพื่อวัฒนธรรม มาเพื่อสังคม มาแล้วมาเจอหมู่คณะ หมู่คณะ คบบัณฑิตๆ คบคนที่สนใจในแนวทางเดียวกัน คบคนที่สนใจในการชักนำกันไป ชักนำ กันไปสิ่งที่ดีๆ ใจ ถ้าชักนำไปสิ่งที่ดีๆ เขาคบบัณฑิตๆ เขาไม่คบพาล

คบพาลเขาก็พาไปเหลวแหลก แล้วถ้าเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ในหัวใจ ความคิดที่ไม่ดี มันคบพาล ถ้าความคิดที่ดีมันคบบัณฑิตๆ เรามีสติปัญญาขึ้นมา เรายุติธรรมขึ้นมา มันเกิดมรรค เกิดผล เกิดมรรคเกิดผลจากการศึกษา การศึกษาก็เป็นภาคทฤษฎีจ๋าๆ เวลาประพฤติปฏิบัติ ขึ้นมามีความจริงขึ้นมา มันมีองค์ความรู้ มันมีสัจจะความจริง มีทักษะในหัวใจ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาคบเพื่อน คบเพื่อนนะ เพื่อนพากันไปมันก็เป็นเรื่องโลกๆ ไซ้ใหม่ เวลา มันปฏิบัติขึ้นไปมันจะมีของมันขึ้นไป เห็นใหม่ ปุณฺณคนหนาแน่นลุ่มลุ่มคลุกคลาน ตั้งหัวใจของตนเองไม่ได้ ก็ลยาณปุณฺณ จิตตั้งมันๆ เพราะอะไร เพราะมันก็ลยาณปุณฺณ รูป รส กลิ่น เสียง เป็นบ่วงของมาร เป็นบ่วงดอกไม้แห่งมาร

รูป รส กลิ่น เสียง ไม่มีอะไรเลย นี่เป็นบ่วงของมาร เป็นบ่วงดอกไม้ของมารมันรัดคอเอา อยู่ที่นี่ เวลาเรามีสติมีปัญญาขึ้นมาเป็นลยาณปุณฺณนะ ถ้ายกขึ้นโสดาปัตติมรรค จิตสงบแล้ว จิตตั้งมันแล้ว ยกขึ้นสู่ความเห็นของมัน ปัญญาจะเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไปนะ ปัญญาไม่ใช่ ปัญญาโง่ๆ อย่างนี้หรือ ออก ไปไหนก็จะไปเครื่องบิน เครื่องบินเพราะมันถึงเร็วไว ไปตกตายหมด เลย ไม่มีใครไปถึงที่หมายสักคน ไ้คนลุ่มลุ่มคลุกคลานชวนชวายนพยายามกระเสือกกระสน ไปนะ ไปถึงที่หมายหมดเลย

นี่ก็เหมือนกัน เราประพฤติปฏิบัติ เราต้องมีสติปัญญาของเรา ถ้าไม่มีศรัทธาไม่มีความเชื่อ เราก็ไม่มาวัดมาวากัน ครูบาอาจารย์ของเรา ครูบาอาจารย์ที่ท่านทำของท่านนะ ท่านทำไว้ เป็นแบบอย่าง หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำไว้เป็นแบบอย่างให้เห็นว่าท่านมีความสุขจริงๆ ยืนยันด้วยชีวิตของท่าน ท่านเกิดในป่า ท่านตรัสรู้ในป่า แล้วท่านตายไปในป่า ท่านไม่มาคลุกคลีกับโลกเลย แล้วท่านมีความสุขทั้งชีวิตของท่านได้อย่างไร นี่มันเป็นการยืนยัน ยืนยันในชีวิตของท่าน ยืนยันในการประพฤติปฏิบัติ แล้วท่านวางข้อวัตรปฏิบัติไว้ให้ ให้เราก้าวเดิน ก้าวเดิน ตามใจ

แล้วเรา เวลาเราจะแสวงหา เราก็แสวงหาพระป่า แสวงหาครูบาอาจารย์ที่เป็นจริง เราแสวงหาทั้งนั้นนะ คูสิ โยมมาวัดก็มาทุกวัน ทำไมพระเราต้องบิณฑบาตล่ะ พระเราบิณฑบาต มากี่หน้าทีของพระใจ พระก็ยังคงมีปัจจัยเครื่องอาศัย ปัจจัย ๔ ใจ พระต้องมีอริยวินัยใจ ถุดงค์ วัตร เขามีกติกายของเขา เขาไม่ลุ่มหลง ไม่เห็นแก่สังคม ถ้าสังคม สังคมคือเรื่องโลก แต่สังคมเขามาวัดใจ

นี่ไง ครูบาอาจารย์ที่ท่านรื้อสัตว์ชนสัตว์ รื้อสัตว์ชนสัตว์ก็ชีวิตเป็นแบบอย่างไง แล้วเราไปแล้วเราก็ต้องวัดจากพฤติกรรมของเรา เราต้องพัฒนาพฤติกรรมของเราเพื่อให้เป็นประโยชน์กับเราไง ถ้าประโยชน์กับเรา จิตใจมันก็พัฒนาขึ้นใช้ใหม่

ให้ธรรมเป็นทาน ให้ธรรมเป็นทานแล้วมันอยู่ที่ไหนล่ะ มันอยู่ที่ความนึกคิด อยู่ที่น้ำใจที่มันพัฒนาขึ้น มันมีสติปัญญาขึ้น มันจะพัฒนาตัวเองขึ้น ถ้ามันพัฒนาตัวเองขึ้น เวลาจะไปภาวนามันก็จะได้มากขึ้น แล้วเวลามันได้ขึ้นมา เห็นใหม่ สุขที่ไม่เจือด้วยอามิส

ทุกอย่างโยมจะมีความสุขได้จะต้องเสพ จะต้องมีส่วนใดพอใจถึงจะเป็นความสุข แต่ถ้าจิตมันสงบ มันสงบในตัวมันเอง มันไม่ต้องอาศัยอะไร ไม่ต้องอาศัยอะไร มันสุขในตัวมันเอง แล้วถ้าวิมุตติสุขมันสุขอย่างนี้ แล้วมันอยู่ที่ไหนล่ะ มันเกิดจากหัวใจที่ทุกข์ ร้อนๆ อยู่เนี่ย มันเกิดที่หัวใจที่มันทุกข์ยากอยู่เนี่ย เกิดที่หัวใจที่มันเหลวไหลอยู่เนี่ย แต่ถ้ามันมีสติปัญญามันจะพัฒนาขึ้นมาได้

นี่ไง เวลาหลวงตาท่านชมหลวงปู่ขาวว่าจิตใจกัณฑ์เพชรละเอียดเลย กัณฑ์เพชรขาดเลย เพชรมันแข็งขนาดไหน แต่ความสัจจะของคน ความตั้งมั่นของคน คนมันทำได้ขนาดนั้นนะ แล้วทำได้ประโยชน์ เพราะหลวงปู่ขาวท่านก็มีวิมุตติสุขในใจของท่านจริง ท่านทำของท่านได้จริง เราปรารถนาอย่างนั้น เราถึงกระเสือกกระสนมาทำบุญกุศลนะ ทำบุญกุศลแล้ว สิ่งนี้เป็นทาน มันจบแล้ว แต่เวลาฟังธรรมๆ ฟังธรรมมันเป็นข้อเท็จจริง

แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็สอนไว้ว่า กาลามสูตร อย่าเพิ่งเชื่อ อย่าเชื่อ แม้แต่เราพูด อย่าเชื่อ ต้องไปค้นคว้า ต้องไปประพจน์ปฏิบัติ ต้องให้เป็นความจริงขึ้นมา มันจะเป็นความจริงขึ้นมา จิตใจมันจะสูงขึ้นพัฒนาขึ้น ผู้สูงอายุ สูงอายุต้องให้สูงด้วยคุณธรรม จิตใจที่มันจะประพจน์ปฏิบัติขึ้นมาต้องมีคุณธรรมในตัวของมัน มันถึงจะเอาตัวมันรอด เอวัง